

uneco Z; *liom neniu estas mal~igata en siaj rajtoj* Z. **Pli~iĝi.** Iĝi pli ampleksa, pli etendiĝi (Kp ŜVELI, PUFIĜI).

* **Vato.** Kotono kombita k premita laŭ molaj tavoloj. ~1 (tr). Garni per ~o : ~i veston, bandaĝon; (f) la nebulo iom ~as (malprecizigas) la konturojn.

vato ⚡. Potenco produktata de unu ampero sub tensio de unu volto. ~**hor.** Laboro de unu ~o dum unu horo.

* **Vazo.** Ujo el diversaj materioj, de diversa formo k granda, destinita por enteni ĉiajn fluecajn aŭ solidajn substancojn : ĉerpi akvon per ~o; meli florojn en ~on. Kp POTO, PELVO, KRUĈO.

Vazolino. Minerala graso, ekstraktita el kruda petrolo k uzata kiel haŭtsmirajo.

* **Ve.** Ekkria vorteto esprimanta : 1 Plendon pro malfeliĉo : *ve al ni, ni estas ruinigitaj* Z! 2 Minacon pri malfeliĉo : *ve al la popolo peka, al la idaro krima* Z! *ve al la venkitoj*! ~o. Plenda ekkrio : *lamentoj, ĝemoj k ~oj* Z. Vd HEJMO. ~i (ntr). Ekkrii ~ojn : (f) *la vento ~adas.*

vefto ⚡. Fadenoj, kiujn oni pasas inter la varperojn; = teksbazo Z. ~ero. Ĉiu unuopa fadeno, kiu interpasante la varpon formas la ~on.

* **Vegeti** (ntr). 1 Plenumi la funkciojn, el kiuj konsistas la vivo de ~ajo : *ĉio, kio ~as en la naturo; la normala ~ado de la arboj.* 2 (f. pp homo) Vivi senemocian, inertan vivon, kiel ~ajo : *en Parizo oni vivas, en provinco oni ~as.* ~a. Rilata al ~ajoj : *la ~a regno;* (f) *eĉ la pereco en la batalo estas pli agrabla ol tiu velka, dormema k ~a vivo en peza enfermita aero.* ~ajo Z. Organizita estaĵo, havanta la funkciojn de sinnutrado k reproduktado, sed ne, kiel la animalo, la kapablon sin transporti : *kiel verda ~ajo ili forvelkas* Z. Kp KRESKAJO 2, PLANTO.

vegetalo = vegetaĵo.

vegetallino. Graso eltirita el veg~oj.

Vegetara. Konforma al la doktrino de senvianda nutrado.

* **Vejno.** 1 Tubeto rekondukanta la sangon al la koro. 2 Longa mallarĝa tavolo el sama substanco en grundo : *mineja ~o el karbo.* 3 Ondlinia streko, simila al ~oj viditaj sub la haŭto : *la*

~oj de marmoro, ligno; la rivero estis ~ita per longa poststreko da sango. ~i (tr). Marki ~ojn sur ion.

* **Veki** (tr). 1 Ĉesigi ies dormon : ~i iun el profunda dormo B. 2 (f) Ĉesigi la kvieton de io; vigligi, stimuli : *ne ~u malfeliĉon, kiam ĝi dormas* Z; por kio ~i senbezono la danĝeron B? la kantoj ~as la eĥojn de la montoj B; ~i la atenton de la aŭskultantoj B, la kuraĝon de la soldatoj; ~i k venki la apation; ~u, ho ~u, ~u konstante, ne timu ridon, insulton Z! ~i dormantajn energiojn. 3 Naski, estiĝi : ~i deziron al io, apeton Z, enluziasmon, esperon, iluzion, dubon, suspekton, publikan intereson por, simpatian eĥon ĉe la legantoj, daŭran impreson, meditojn, aplaudon, ridon, tumulton Z, ribelon; raportoj liaj ~is en Hamleto enkonvictigis grandan Z; estas facile ~i malamon, sed malfacile ĝin estingi; la glavo de la malamikoj ~as teruron ĉirkaŭe Z; ravan senton ĉiam ~is en mi ŝiaj grandaj lumaj okuloj; liu demando ~is multe da disputoj k malpaco Z; teruro~antaj legendoj Z. Kp INICIATI, KOMENCI, AGIGI. ~o. Ago ~i : *trumpetadi por la ~o; malfeliĉo k peko levigas sen ~o Z.* ~iĝi. 1 Rekonsciigi el dormo. 2 Plivigliĝi : ~igas la vento Z; en lia koro ~iĝis sovaĝaj instinktoj, sopiroj k bedaŭro; ~iĝis en li la voĉo de la konscienco B. 3 Naskiĝi, estiĝi : sur la fundo de lia timo ~iĝis fajrero de naŭva espero B; la esp~a movado ĵus ~iĝis en la lando (Kp ĜERMI, BURĜONI). ~**horloĝo.** Horloĝo kun sonorilo por ~i (Vd KNARI).

* **Vekto.** 1 Stangeto en pesilo, kiu balanciĝas ĉirkaŭ sia akso k portas la telerojn. 2 Kurba surŝultra lignaĵo por porti du pendantajn sitelojn. 3 Balanciĝa trabostango en maŝino.

* **Velo.** 1 Granda forta tuko, fiksita ĉe la mastoj k streĉita por kapti la venton : *ferli, malferli, brajli, hisi la ~ojn; kvadrata, latina ~o.* 2 (Fon) Muskolmembrana vandeto, apartiganta la faringon de la buŝo, k kiu levigante forfermas la nazan kavaĵon aŭ mallevigante ĝin malfermas; postpalato aŭ mola palato (Kp PALATO, UVULO). ~**ŝipo.** Ŝipo movata de vento, per la ~oj.

velaro (Fon). Konsonanto aŭ kvazaŭvokalo, kies bruero naskas la fermo aŭ